

Donderdag 20 april 1916 – ochtendeditie

Geen berichten over België.

Donderdag 20 april 1916 – avondeditie

Reizen naar België.

Onze correspondent schrijft uit Brussel op 19 april.

Enkele dagen geleden wees ik hier op enkele nieuwe bepalingen, welke op het ogenblik het reizigersverkeer hier te lande regelen. In aansluiting hiermee is nog van belang een zoeven afgekondigde bekendmaking van 15 april, waarvan de voornaamste artikelen deze zijn:

Zoals reeds op 10 oktober 1915 verordend werd, moet ieder persoon, van welke nationaliteit ook, die de volle leeftijd van 15 jaar bereikt heeft, onverschillig of hij zich binnen of buiten zijn woonplaats ophoudt, een identiteitskaart (eenzelvigheidsbewijs) bij zich dragen. Al wie in het land komt, van welke nationaliteit ook, moet zich binnen de 48 uur na zijn aankomst op het voor de gemeente van zijn eerste oponthoud bevoegde postkantoor aangeven. Daar wordt ofwel zijn identiteitskaart of reispas van een merkteken voorzien (gevisieerd), ofwel wordt hem bevolen zich zonder uitstel op het Belgisch politiebureau van zijn verblijfplaats een identiteitskaart te verschaffen.

Bezit van meerdere of ongeldige identiteitskaarten of veranderingen of overtredingen van de geldigheidsduur worden gestraft.

Buiten deze kaart wordt, om het generaal-gouvernement te kunnen betreden, te verlaten of te doorreizen, een paspoort vereist.

Zoek raken van deze papieren moet onmiddellijk bij het postkantoor worden aangegeven.

Hetzelfde besluit bevat nog uitgebreide bepalingen betreffende het reizen binnen België, rijwiel- en autoverkeer, verkeer in het grensgebied, enz. Men doet het beste daaromtrent bij een pasbureau hier te lande informaties in te winnen, alvorens men zich op reis begeeft.

Strengere straffen, gaande tot 3 jaar en 20.000 mark boete, staan op overtredingen, dus oppassen is de boodschap.

Berlijn, 20 april. Officieel: In de boog van Ieper slaagden patrouilles erin, op verscheidene plaatsen in de Engelse loopgraven binnen te dringen, bv. aan de weg Langemark-Ieper, waar zij ongeveer 600 meter van de vijandelijke stelling bezetten en tegen verscheidene aanvallen met handgranaten stevig in handen hielden. Hier en bij Wieltje en ten zuiden van Ieper werden gevangenen gemaakt, wiens gezamenlijk aantal 1 officier en 108 man bedraagt, 2 machinegeweren zijn buitgemaakt.

Het leven te Antwerpen. (Van onze correspondent Emanuel de Bom).

Primum vivere.

Ik weet het zo goed als gij! De mens leeft niet van brood en patatten alleen. Wij behoeven zelfs meer dan panem et circenses om het hoofd recht te houden ... Maar daar later over.

U weet het nu al uit mijn vorige brief: wij "leven" nog te Antwerpen. Alleen, om in leven te kunnen blijven, moeten eerst brood en patatten voorradig zijn. Het bescheiden doel van deze regels is eenvoudig, er nog eens op wijzen hoe en waarvan wij in leven blijven tegenwoordig.

Overmorgen is het goede vrijdag, en dag dat was “in vroeger tijden”, voor de talloze Luculussen van deze uitverkoren gewesten het signaal om in de bekendste restaurants een dito maal aan te richten ... Wie, om de liefde Gods, zou er nu aan denken! ... Al die vrienden van de goede sier, zij die aan al wat vasten heet in vreedstijd een broertje dood hadden, les frères de la bonne trogne, zoals Charles de Coster ze sappig zou genoemd hebben, al wie zijn opperste zaligheid vond in een fuif zonder einde, de traditie van Jordaens, Frans Hals, Jan Steen en Van der Helst getrouw – al dezen hebben nu de riem nauwer rond de buik leren spannen. Na de zeven vette, zijn de zeven magere koeien gearriveerd. En de grote Brueghel schilderde reeds hun evolutie in zijn twee meesterlijk satirische prenten: de keuken der vetten en de keuken der mageren.

Wij leven niet meer om te eten, wij zijn blij dat we eten hebben om te leven.

Maar, dat we voorlopig nog altijd over, zij het dan bekrompen, toch nog schappelijke leeftocht beschikken – verkrijgbaar alleen tegen stukken van mensen, en niet zonder inspanning en geduld te bemachtigen door wie nog genoegzame inkomsten of contanten bezitten – hebben we te danken aan de voorzienige heren van het Nationaal Comité voor Hulp en Voeding, die er voor zorgen, dat wat het buitenland hierheen mag invoeren, uit Amerika of uit Noord-Nederland, op de secuurste wijze in onze nationale magen terecht komt.

Dat daar een reusachtige taak op bewonderenswaardige wijze volbracht wordt, een werk van dag aan dag, van uur aan uur, is u genoegzaam op alle wijzen overgebiefd. Dat wij de Amerikanen en onze Noorderbroeders dankbaar zijn, die ons spek en rijst, tarwe en rogge, erwten, bonen, brood en aardappelen toesturen en wat een mens volstrekt en allereerst nodig heeft om ... tot filosoferen te

kunnen overgaan – die erkentelijkheid, we hopen het, zullen wij u met daden, zodra dit ons gegeven zal zijn, pogen te bewijzen. Maar wij hebben “woorden, alleen woorden”, nu, “en daden geen”, zoals Herman Gorter ergens dicht. Zomin als de liefde is de dankbaarheid bestendig van duur, dat weet iedereen. Daarom scherp ik het mijn landgenoten graag even in: als wij thans leven, dan weten we aan wie we dat te danken hebben ...

Toen ik u enige maanden geleden, in een reeks brieven, schreef over wat hier voor de zuigelingen – de grote mensen van morgen! – wordt gedaan, hebt ge goed begrepen, wat een overwegend belang dit menslievend werk voor de toekomst heeft. Wij moeten het ras handhaven, ons ras mag niet uitsterven, en de arme kleinen, die het moeten beleven ter wereld te komen, op een tijd, dat de halve wereld op stelten staat, moeten wij zoveel in onze macht staat behoeden voor ondergang. Dat is onze eerste plicht!

Maar ook onszelf moeten wij zorgvuldig voor de toekomst in ere houden, wij hebben allen nog zoveel te doen en te werken voor ons land en ons volk, en we moeten dus, in de eerste plaats, zorgen dat we ons kunnen voeden. Misschien was het niet eens nodig te zeggen, waarom we ons moeten voeden. Maar we denken nu meer na dan vroeger. Ons land zit vol filosofen, die nadenken over zijn of niet zijn, die schijn en wezen uitpluizen, en we zijn allen ontpopt tot abstracteurs de quintessence ... Maar nog eens: primum vivere, deinde philosophari!

Men mag een wijsgeer, die uitvoerig filosofeert, altijd gerust verdenken, dat hij dit niet doet met een lege maag ... Onze bevolking zal het misschien in wijsbegeerte nog ver brengen, maar dan moet het eerst ook goed gevoed zijn.

Onze werklozen gaan doppen. U weet wat “doppen” is, nietwaar? Stempelen op de diverse kantoren, waar steun verleend wordt, hoofdzakelijk onder de vorm van bons voor eetwaren. Hoeveel duizenden dit doen, weet ik u een andere maal te zeggen.

Maar onze middenstand, die nooit om onderstand heeft gevraagd, die in stilte lijdt, is van al wie nu gebrek lijden niet de minst belangwekkende. Ook aan hen wordt gedacht, gelukkig. En vandaag nog heb ik met enige honderden medeburgers van die categorie het eenvoudige maal gedeeld in een spijshuis, “het Antwerpsche Noenmaal” genaamd en gelegen in een fraaie wijk, de Boulevard Leopold. Voor veertig centiemen hebben we genoten van aardappelen, vlees en soep, opgediend op keurige wijze door vriendelijke, lieftallige Antwerpse jongedames. Voor 5 centiemen hebben we daarbij een glas goed gerstebier gedronken. Er stonden zelfs bloemen op de tafels: is dat niet roerend? En ik verzeker u, dit is uitnemend goed werk, waar de inrichters eer aan halen.

Dergelijke spijszalen zijn er nu meerdere, als bv. de zogenaamde Burgerspijshuizen. Men gaat daar naartoe, zonder enige bekommering of valse schaamte. Gaf onze burgervader Jan de Vos niet het voorbeeld, toen hij zelf een der eerste dagen mee aan tafel ging zitten?